

UZASADNIENIE

(...) z siedzibą w W. (dalej również jako (...)) wniosło pozew przeciwko Hotelowi (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością spółce komandytowej z siedzibą w D., w którym domagało się zasądzenia od pozwanego kwoty 77.217,76 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w zapłacie liczonymi od dnia 10 sierpnia 2021 r. do dnia zapłaty.

Powód wniósł również o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu żądania pozwu powód wskazał, że pozwana prowadzi działalność gospodarczą, w ramach której prowadzi hotel, w którym wykorzystuje utwory słowne, muzyczne, słowno-muzyczne i choreograficzne chronione przez (...). Pozwana miała nie zawrzeć umów licencyjnych z powodem. W związku z tym, że korzystanie z utworów było bezumowne, powód na podstawie art. 79 ust. 1 pkt 3b Ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1062 t.j. ze zm., dalej jako pr. aut.) wyliczył odszkodowanie odpowiadające dwukrotności stosownego wynagrodzenia, które w chwili jego dochodzenia byłoby należne tytułem udzielenia przez powoda zgody na korzystanie z utworów.

Powyższa kwota została wyliczona na podstawie informacji uzyskanych od pozwanego w efekcie wykonania przez niego wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie z dnia 19 kwietnia 2018 r. sygn. akt I C 372/17 oraz tabel wynagrodzeń dołączonych do pozwu.

W dniu 5 stycznia 2022 roku Sąd Okręgowy w Gdańsku wydał nakaz zapłaty zobowiązując pozwaną spółkę do zapłaty powodowi kwoty 77.217,76 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 10.08.2021 r. do dnia zapłaty oraz kwoty 7.478 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego od dnia uprawomocnienia się nakazu zapłaty do dnia zapłaty tytułem kosztów postępowania.

Pozwana spółka wniosła sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty, zaskarżając go w całości, wnosząc jednocześnie o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwana przyznała, że nie zawarła umów licencyjnych z powodem, ale w jej ocenie, ten fakt nie stanowił automatycznie, że korzystanie z utworów było bezumowne.

Strona pozwana wskazała również, że odtwarzanie programów telewizyjnych w pokojach hotelowych przez gości nie stanowi publicznego odtwarzania, w związku z czym powód nie może rozporządzać prawami autorskimi na tym polu eksploatacyjnym.

W ocenie pozwanej, powód był zobowiązany do wykazania, że podczas imprez hotelowych pozwana wykorzystywała utwory objęte ochroną przez organizację zbiorowego zarządzania prawami autorskimi. Niedokonanie tej czynności przez powoda miało świadczyć o nieudowodnieniu roszczenia.

W piśmie procesowym stanowiącym odpowiedź na sprzeciw od nakazu zapłaty powód stanął na stanowisku, że rozprowadzanie sygnału za pomocą odbiorników telewizyjnych na rzecz klientów zajmujących pokoje hotelowe jest publicznym udostępnianiem i stanowi naruszenie praw osób uprawnionych w przypadku niezawarcia umów licencyjnych z powodem. W ocenie powoda, o takim stanie rzeczy świadczy między innymi fakt, że takie działanie podmiotu prowadzącego hotel wpływa na atrakcyjność oferty hotelowej, podwyższa standard pokoi i wpływa na cenę świadczonych usług hotelu, a więc wiąże się z osiągnięciem korzyści majątkowej.

Powód wskazał również, że nie ma obowiązku wykazywania, że podczas imprez były wykorzystywane konkretne utwory z repertuaru (...). Świadczyć miało o tym domniemanie prawne z art. 5 ust. 1 Ustawy z dnia 15 czerwca 2018

r. o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1293, dalej jako u.z.z.). W ocenie powoda, ciężar obalenia tego domniemania spoczywał na pozwanej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód jest organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi w rozumieniu art. 3 pkt 2 u.z.z. Jego zadaniem jest ochrona praw autorów polskich, członków (...) oraz twórców, którzy powierzyli Stowarzyszeniu swoje utwory pod ochronę. Ponadto, na mocy art. 5 ust. 1 u.z.z. posiada legitymację procesową w przedmiocie dochodzenia roszczeń z tytułu zbiorowego zarządzania prawami autorskimi.

okoliczności bezsporne

Wyrokiem z dnia 19 kwietnia 2018 r. wydanym w sprawie I C 372/17 Sąd Okręgowy w Koszalinie zobowiązał pozwaną do udzielenia powodowi informacji o ilości gniazd antenowych zainstalowanych w pokojach hotelowych w Hotelu (...) w D. oraz przedstawienie wykazów programów organizacji telewizyjnych i radiowych reemitowanych w hotelowej sieci kablowej w Hotelu (...) w D.. Sąd Okręgowy w Koszalinie zobowiązał również pozwaną do udzielenia informacji dotyczącej imprez zorganizowanych w Hotelu (...) w D., podczas których wykorzystywane były publicznie utwory słowne, muzyczne, słowno-muzyczne i choreograficzne. Ponadto, zobowiązał również pozwaną do udzielenia informacji dotyczącej miejsc, w których następuje publiczne odtwarzanie muzyki w tle.

okoliczność bezsporna

Pismami z 13 sierpnia 2018 r., 19 grudnia 2019 r. i 14 czerwca 2021 r. pozwana zrealizowała obowiązek nałożony przez Sąd. Zakończenie postępowania egzekucyjnego dotyczącego wykonania obowiązku informacyjnego zostało stwierdzone postanowieniem Sądu Rejonowego w Koszalinie z dnia 20 sierpnia 2021 r., sygn. akt I Co 356/21. Z informacji przekazanych przez pozwaną wynikało, że w hotelu zostało umieszczonych 118 gniazd antenowych zainstalowanych w pokojach hotelowych, odbyły się 4 bale sylwestrowe (lata 2014-2017) oraz 51 wieczorków tanecznych.

okoliczności bezsporne

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny w niniejszej sprawie był bezsporny. Strony go nie kwestionowały.

W konsekwencji Sąd ustalił stan faktyczny w niniejszej sprawie przede wszystkim w oparciu o oświadczenia stron zawarte w pozwie, sprzeciwie od nakazu zapłaty oraz kolejnych pismach procesowych. Jedynie pomocniczo Sąd wykorzystał przy ustalaniu stanu faktycznego materiał dowodowy zaofiarowany przez strony postępowania. Sąd ocenił wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału, zgodnie z dyspozycją przewidzianą w art. 233 k.p.c. Sąd miał przy tym na uwadze to, iż żadna ze stron nie kwestionowała zgodności z oryginałami kopii dokumentów złożonych do akt sprawy, jak również wiarygodności tych dokumentów.

Sąd doszedł do przekonania, że powództwo zasługiwało w całości na uwzględnienie.

Pozwana spółka komandytowa w sprzeciwie od nakazu zapłaty podniosła dwa zarzuty. Po pierwsze, twierdziła, że odtwarzanie utworów w pokojach hotelowych nie stanowi publicznego odtwarzania, w związku z czym powód nie może dochodzić od niej należności powołując się na to pole eksploatacji utworów. Po drugie, w ocenie pozwanej, to powód powinien wykazać, że odtwarzane utwory należały do repertuaru (...).

Na wstępie należy zaznaczyć, że strona pozwana błędnie twierdzi, że w zakresie wyliczeń dotyczących gniazdek antenowych najistotniejszą kwestią jest ustalenie publicznego charakteru odtworzeń programów odpowiadających temu polu eksploatacji. Tymczasem powód wprost wskazywał w pozwie oraz stosował tabele wynagrodzeń

odpowiadające opłatom naliczanym za wykorzystywanie utworów na polu eksploatacyjnym reemisji. Pozwana była zobowiązana do zawarcia umowy licencji z odpowiednim podmiotem zbiorowego zarządzania, ew. mogłaby wykazać, że korzystała z formy dozwolonego użytku publicznego z art. 24 ust. 2 pr. aut.

Pomimo chybionej argumentacji pozwanej, Sąd przeprowadzi rozważania dotyczące publicznego charakteru odtworzeń programów. Nie ma racji strona pozwana twierdząc, że umieszczenie telewizorów w pokojach hotelowych i doprowadzenie do nich sygnału nie ma charakteru odtworzenia publicznego. Pozwana wskazywała, że goście hotelowi traktują pobyt w hotelu jako zamiennik prywatnego mieszkania, co miało stanowić zaprzeczenie miejsca o charakterze publicznym. Ponadto, wskazała również, że głównym celem gości hotelowych nie jest oglądanie telewizji. Abstrahując od faktu, że tezy pozwanego pozostają gołosłowne, to dodatkowo pozostają w sprzeczności z celowościową wykładnią terminu „publicznego odtwarzania”, którą to pozwany starał się przekonać Sąd do swojej racji.

Faktycznie, w ramach pobytu w hotelu goście przebywają raczej w prywatnych kwaterach, jednak nie niweczy to uznania odtwarzania utworów w tych pokojach za publiczne. Nie można bowiem przy ocenie tego terminu kierować się jedynie jego potocznym znaczeniem rozumianym jako odtworzenie utworów wobec zebranej w jednym miejscu publiki. Odtwarzanie w hotelu odbywa się wobec znacznej publiki, jednak jest ona rozproszona oraz wymienna, w tym znaczeniu, że w pokojach występuje rotacja gości, co dodatkowo zwiększa krąg osób, wobec których utwór jest prezentowany. Jedynym ograniczeniem dostępności do utworów jest pojemność hotelu oraz cena za pobyt, jednak nie są to ograniczenia na tyle doniosłe, by niweczyły sens uznania doprowadzania sygnału telewizyjnego do pokoi hotelowych za publiczne odtwarzanie. Ponadto, na co słusznie zwrócił uwagę powód, dzięki odtwarzaniu pozwana uzyskuje pośrednio korzyści finansowe poprzez podwyższenie standardu pokoi, co ma wpływ na cenę świadczonych usług. Ma to fundamentalne znaczenie dla braku możliwości skorzystania przez pozwanego z formy dozwolonego użytku z art. 24 pr. aut.

Sąd przychylił się w całości do ugruntowanej linii orzeczniczej w powyższym zakresie. Jak stwierdził Sąd Apelacyjny w Warszawie w uzasadnieniu wyroku z dnia 13 marca 2018 r. (sygn. akt VI ACa 1583/16) „publiczne odtwarzanie utworów audiowizualnych w pokojach hotelowych [...], w ramach prowadzonej działalności hotelarskiej i uzyskiwanie z tego tytułu pośrednio korzyści [...], jako niemieszczące się w granicach licencji ustawowej z art. 24 pr. aut. jest działaniem niedozwolonym” (podobnie Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z dnia 26 kwietnia 2021 r. , sygn. akt I ACa 163/20).

W podobnym tonie wypowiadał się również Trybunał Sprawiedliwości w sprawach C-306/05 SGAE v. RAFAEL HOTELES SA (ZOTSiS 2006, nr 12, poz. I-11519.) i C-162/10 PHONOGRAPHIC PERFORMANCE (IRELAND) LIMITED v. IRLANDIA (ZOTSiS 2012, nr 3, poz. I-141.).

Co do drugiego z zarzutów pozwanej należy stwierdzić w pierwszej kolejności, że powód wykazał swoją legitymację procesową. Ponadto, na powódzie nie spoczywał ciężar wykazania, że pozwana odtwarzała utwory należące do repertuaru powoda.

Powód (...) z siedzibą w W. jest organizacją zbiorowego zarządzania w rozumieniu art. 3 pkt 2 u.z.z. Zgodnie z treścią przywołanego przepisu organizacją taką jest stowarzyszenie zrzeszające uprawnionych lub podmioty reprezentujące uprawnionych, którego podstawowym celem statutowym jest zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi na rzecz uprawnionych w zakresie zezwolenia udzielonego mu przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Powód działa w oparciu o zezwolenie Ministra Kultury z dnia 1 lutego 1995 r. na zbiorowy zarząd prawami autorskimi do utworów słownych, muzycznych, słowno-muzycznych, choreograficznych, pantomimicznych oraz słownych, muzycznych, słowno-muzycznych i choreograficznych w utworze audiowizualnym w zakresie: utrwalania, zwielokrotniania, wprowadzania do obrotu, wprowadzania do pamięci komputera, publicznego wykonania, publicznego odtwarzania, wyświetlania, wystawiania, użyczenia i najmu, nadania za pomocą wizji lub fonii przewodowej albo bezprzewodowej przez stację naziemną, nadania za pośrednictwem satelity, reemisji i publicznego udostępnienia utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 w zw. z art. 3 pkt 1 lit. e) u.z.z., powód posiada uprawnienie do wykonywania zbiorowego zarządzania prawami autorskimi, w tym do dochodzenia ochrony praw autorskich. Powyższe domniemanie do dnia 18 lipca 2018 r. umieszczone było w art. 105 ust. 1 pr. aut. , który stanowił, że domniemywa się, że organizacja zbiorowego zarządzania jest uprawniona do zarządzania i ochrony w odniesieniu do pól eksploatacji objętych zbiorowym zarządzaniem oraz, że ma legitymację procesową w tym zakresie. Na domniemanie to nie można się powołać, gdy do tego samego utworu lub artystycznego wykonania rości sobie tytuł więcej niż jedna organizacja zbiorowego zarządzania.

Pomimo różnic występujących w brzmieniu obu tych przepisów, stan faktyczny niniejszej sprawy odpowiada obu tym dyspozycjom. Powód realizował swoje uprawnienia dotyczące zbiorowego zarządzania prawami autorskimi twórców. Dodatkowo, korzystał z domniemania prawnego, które przerzuca ciężar dowodu w tym zakresie na przeciwnika procesowego. Pozwana spółka ograniczyła się w sprzeciwie jedynie do stwierdzenia, że to powód powinien wykazać, że na imprezach organizowanych w hotelu były odtwarzane utwory artystów, którzy upoważnili powoda do ich reprezentacji. Nie przeprowadził w tym zakresie żadnej polemiki prawnej, ani nie przedstawił dowodu na tę okoliczność. W związku z powyższym, Sąd nie uwzględnił tego zarzutu.

Powód poprzez realizację roszczenia informacyjnego uzyskał od powoda informacje na temat liczby gniazdek antenowych zainstalowanych w pokojach hotelowych oraz imprez zorganizowanych na terenie hotelu. Pozwana przyznała, że nie zawarła umów licencyjnych z powodem. Na podstawie udzielonych informacji oraz zatwierdzonych tabel wynagrodzeń autorskich powód wyliczył stosowne wynagrodzenie.

Pozwana nie kwestionowała sposobu obliczenia wysokości roszczenia przysługującego powodowi na podstawie art. 79 ust. 1 pkt 3 lit. b. W związku z powyższym oraz tym, że rzeczony obliczenia nie budziły wątpliwości Sądu, uwzględnił on roszczenie powoda w całości.

W niniejszej sprawie powód dochodził także zasądzenia na jego rzecz odsetek za opóźnienie w zapłacie wynagrodzenia. Zgodnie z art. 481 § 1 i 2 k.c., jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi; jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie.

Biorąc wszystko powyższe pod uwagę, Sąd w punkcie 1. wyroku uwzględnił powództwo w całości.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w punkcie 2. wyroku na zasadzie odpowiedzialności za wynik procesu i biorąc pod uwagę treść art. 98 § 1 k.p.c., obciążając nimi stronę pozwaną jako przegrywającą sprawę całości. Na koszty procesu w niniejszej sprawie składały się opłata sądowa, koszty zastępstwa procesowego oraz opłata skarbową za pełnomocnictwo.

Mając na uwadze powyższe, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 7.478 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, od dnia uprawomocnienia się niniejszego wyroku do dnia zapłaty.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)